

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Tanska

Millaisista rikoksista voi saada korvausta?

Valtio maksaa hakijalle korvauksen Tanskan rikoslain tai "oleskelua, oleskelukieltoa ja karkotusta koskevan lain" rikkomisesta aiheutuneesta henkilövahingosta tai kuolemantapauksesta. Tämä perustuu korvauksista uhreille annettuun lakiin. Korvauksista uhreille annetun lain mukaan korvausta ei makseta uhreille erityislainsäädännön, kuten tieliikennelain, sotilasrikoslain ja järjestyslainsäädännön, rikkomisen perusteella. Tanskan rikosvahinkolautakunta tekee riippumattoman arvioinnin siitä, kattaako korvauksista uhreille annettu laki tietyn tapauksen. Tanskan rikosvahinkolautakunnan arviointia ohjaa kuitenkin tavallisesti poliisin toteuttama arviointi tapauksesta. Korvausta ei myönnetä, jos teko ei ole rangaistava esimerkiksi itsepuolustuksen, hätätilan tai suostumuksen vuoksi.

Millaisista vahingoista voi saada korvausta?

Laki koskee pääasiassa henkilövahinkoja, sillä omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta myönnetään korvauksia vain rajoitetusti. Henkilövahingon katsotaan tarkoittavan sekä ruumiillisia että henkisiä vammoja.

Periaatteessa korvausta maksetaan vain suoraan hakijalle, johon rikos on kohdistunut. Korvausta voidaan korvauksista uhreille annetun lain mukaan kuitenkin maksaa myös henkilölle, jota tapaus on kosketanut läheisesti, vaikka tämä ei olisi varsinaisesti tullut kohdelluksi väärin. Myös perheenjäsenten on mahdollista saada korvausta esimerkiksi hautauskuluihin tai pääasiallisen tulonsaajan menetyksestä, ks. jäljempänä.

Henkilövahingon osalta korvausta voidaan myöntää

toipumiskuluihin

ansiotulojen menetyksestä

kivusta ja kärsimyksestä

pysyvästä vammasta

ansiokyvyn menetyksestä

aineettomasta vahingosta

henkilökohtaisen koskemattomuuden vakavasta loukkauksesta

muista menetyksistä (kuten opintojen viivästymisestä tai erityisen tuen tarpeesta)

oikeudenkäyntikuluihin.

Jos hakija kuolee, korvausta voidaan myöntää

hautauskuluihin

pääasiallisen tulonhankkijan menetyksestä

kertakorvauksena eloonjäävälle puolisolle/kumppanille

avustuksena uhrin jälkeen eläville.

Tilanteissa, joissa on aiheutunut myös omaisuusvahinkoa, korvausta maksetaan vaatteista ja henkilökohtaisista esineistä, jotka uhrilla oli päällään tai mukanaan henkilövahingon tapahtuessa. Korvausta maksetaan myös tiettyjen henkilöiden, kuten vankien, aiheuttamasta omaisuusvahingosta.

Esimerkiksi petoksesta aiheutuvia rahallisia menetyksiä ei korvata. Myöskään aineellista puutetta, liiketoiminnan tappioita, saamatta jäänyttä voittoa ja vastaavia ei korvata.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Kyllä. Kuten edellä todettiin, vahinkoa kärsineen osapuolen kuolemantapauksessa voidaan maksaa korvausta.

Hautauskulut voidaan korvata hautajaiset kustantaneelle henkilölle riippumatta siitä, onko henkilö uhrin sukulainen.

Korvausta pääasiallisen tulonhankkijan menetyksestä maksetaan puolisolle/kumppanille ja eloonjääneille lapsille, joiden pääasiallinen tulonhankkija vainaja oli.

Jos vainajalta ei jää puolisoa/kumppania, erityistilanteessa voidaan maksaa kertakorvaus muulle eloonjääneelle sukulaiselle. Tämä voi olla esimerkiksi useita vuosia vainajan kanssa yhteisessä kotitaloudessa asunut sisarus.

Lisäksi eloonjääville, joille vainaja oli erityisen läheinen, voidaan myöntää avustus. Lähtökohtaisesti avustus myönnetään vainajan puolisolle, kumppanille, alaikäisille lapsille ja vanhemmille.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Vanhemmille voidaan korvata omien lastensa luokse sairaalaan tehtyjen vierailujen kulut.

Lasten ja nuorten terveydentilan paranemisen kannalta voi olla ratkaisevan tärkeää, että äiti tai isä on läsnä sairaalassa tai osallistuu kuntoutukseen.

Tällaisissa erityistapauksissa äidin tai isän tulonmenetys voidaan korvata kokonaan tai osittain.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Kyllä. Korvauksista uhreille annettuun lakiin ei sisälly kansalaisuutta tai oleskelua koskevaa edellytystä korvauksen saamiselle. Ainoastaan rikoksen on täytynyt tapahtua Tanskassa. Jos lain edellytykset muutoin täyttyvät, sillä ei ole merkitystä, onko hakija Tanskassa asuva ulkomaalainen, matkailija tai lyhyen aikaa Tanskan alueella oleskeleva.

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voim, millä edellytyksillä?

Yleisesti ottaen et voi. On kuitenkin rajallinen mahdollisuus saada korvausta Tanskan rikosvahinkolautakunnalta, vaikka henkilövahinko olisi seurausta ulkomailla tehdystä rikoksesta. Korvausta voidaan maksaa vain, jos se on kohtuullista. Mahdollisuuden saada korvausta on tarkoitus olla soveltamisalaltaan suppea, ja sitä sovelletaan vain erityistapauksissa, kun siihen on konkreettiset perusteet.

Erityistapauksissa korvausta maksetaan Tanskan ulkopuolella tehtyjen tekojen aiheuttamasta vahingosta, jos hakija asuu Tanskassa, on Tanskan kansalainen tai oli tekoaikana lähetetty edustamaan Tanskaa ulkomailla. Korvausta maksetaan vahingosta, jonka Tanskan kansalainen tai Tanskassa asuva henkilö aiheuttaa toiselle Tanskan kansalaiselle tai Tanskassa asuvalle henkilölle ulkomailla. Tämä koskee kuitenkin vain tilanteita, joissa vahinko tapahtuu

suljetussa ympäristössä, jossa on vain tanskalaisia, kuten esimerkiksi kouluretkellä. Jos uhrilla ja rikoksenteijällä on molemmilla vain sattumalta yhteys Tanskaan, korvausta ei makseta.

Korvausta voidaan maksaa myös tapauksessa, jossa teko on kohdistunut Tanskassa asuvaan ja työasioissa Tanskan ulkopuolella oleskelevaan hakijaan. Tämä koskee vain lyhytaikaista työskentelyä ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, joissa hakijan tai työnantajan ei voida odottaa hankkineen yksityistä vakuutusta vahingon korvaamiseksi. Vahingon on täytynyt tapahtua työaikana.

Opiskelua ja harjoittelua ulkomailla ei katsota ulkomailla työskentelyksi.

Vanhempiensa työn vuoksi ulkomailla asuva alaikäinen hakija voi saada korvausta. Tällaisessa tilanteessa vanhempien olosuhteet ratkaisevat.

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Kyllä. Rikoksesta on ilmoitettava poliisille 72 tunnin kuluessa. Se on perusedellytys korvauksen saamiseksi valtiolta.

Ilmoittamisella tarkoitetaan sitä, että poliisia pyydetään tutkimaan tapausta. Vakavammissa tapauksissa tarvitsee harvoin erikseen pyytää tutkintaa, mutta lievemmissä tapauksissa se on yleensä tarpeen. Se, että poliisi on tullut paikalle ja kenties myös puhunut vahinkoa kärsineen osapuolen kanssa, ei näin ollen aina riitä siihen, että rikoksesta katsottaisiin ilmoitetun.

Ilmoittamisen määräajasta voidaan tietyissä olosuhteissa joustaa. Esimerkiksi Tanskan rikosvahinkolautakunta joustaa lähes aina vaatimuksesta ilmoittava poliisille 72 tunnin määräajassa, jos rikoksenteijä onnistutaa pidättämään ja asettamaan syytteeseen viivästyneestä ilmoittamisesta huolimatta.

Lain mukaan koston pelko ei ole pätevä syy jättää ilmoittamatta poliisille 72 tunnin kuluessa.

Rauskaus- ja inestitapauksissa, lapsiin kohdistuvissa vakavissa seksuaalirikoksissa ja tietyissä alle 18-vuotiaisiin kohdistuvissa seksuaalirikoksissa 72 tunnin määräaika ei enää sovelleta. Lakimuutos koskee ainoastaan 72 tunnin määräaika, ja laissa edellytetään edelleen, että rikoksesta ilmoitetaan poliisille.

Määräaika ei enää sovelleta 1. huhtikuuta 2016 jälkeen rikoksella aiheutettuihin vahinkoihin.

Onko odotettava mahdollisen poliisitutkinnan tai rikosoikeudellisen menettelyn tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Hallinnollinen käsittely

Korvaushakemus on toimitettava poliisille siinä poliisiipiirissä, jossa rikoksesta on ilmoitettu. Poliisi toimittaa hakemuksen edelleen Tanskan rikosvahinkolautakunnalle.

Jos tapauksen käsittely jatkuu poliisissa, syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa, poliisi toimittaa hakemuksen Tanskan rikosvahinkolautakunnalle vasta käsittelyn päätyttyä. Tanskan rikosvahinkolautakunta voi kuitenkin tietyissä olosuhteissa käsitellä tapausta ennen kuin sen käsittely poliisissa, syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa on päättynyt.

Näin tapahtuu hyvin harvoin ja tavallisesti vain hyvin vakavien rikosten, kuten murhien, osalta. Näissä tapauksissa voi uhrin jälkeen elävien kannalta olla erityinen tarve tehdä päätös korvausvaatimuksesta tai sen osasta, vaikka tapauksen käsittely poliisissa tai tuomioistuimessa olisi kesken.

Tapauksen vakavuudesta riippumatta Tanskan rikosvahinkolautakunta ei voi käsitellä sitä ennen kuin käsittely poliisissa tai tuomioistuimessa on päättynyt, jos on pienintäkään epäilystä siitä, onko rikosta tapahtunut, onko rankaisemattomuudelle objektiivisia perusteita tai onko korvauksen pienentämiselle perusteita hakijan myötävaikutuksen vuoksi.

Tuomioistuinkäsittelyt

Hakijan korvausvaatimus on esitettävä rikosoikeudellisessa menettelyssä tuomioistuimessa. Tässä tapauksessa tuomari voi päättää tutkia vaatimuksen perusteet tai siirtää sen käsiteltäväksi Tanskan rikosvahinkolautakuntaan tai siviilikanteena. Tämä voi riippua siitä, kiistääkö rikoksenteijä vaatimuksen.

Hakija voi toimittaa hakemuksen myös Tanskan rikosvahinkolautakunnalle, vaikka tuomioistuin on käsitellyt korvausvaatimusta rikosoikeudellisessa menettelyssä.

Onko ensin haettava korvausta rikoksenteijältä (jos hänet on tunnistettu)?

Tanskan rikosvahinkolautakunta ei myönnä korvausta, jos rikoksenteijä korvaa hakijalle aiheutuneen vahingon tai jos vakuutus tai muut korvausluonteiset etuudet korvaavat sen. Tanskan rikosvahinkolautakunta ei tee päätöstä ennen kuin on vahvistettu, korvataanko vahinko muusta lähteestä.

Vahingonkorvauksen hakemista ensin rikoksenteijältä tai rikoksenteijän tunnistamista ei edellytetä.

Voinko saada korvausta, vaikka rikoksenteijää ei ole tunnistettu tai tuomittu?

Kyllä. Valtio voi maksaa korvausta, vaikka rikosoikeudellinen menettely olisi mahdoton, koska rikoksenteijä ei ole tiedossa tai häntä ei löydetä. Muiden lakisääteisten edellytysten on kuitenkin edelleen täyttyttävä.

Näissä tapauksissa Tanskan rikosvahinkolautakunta arvioi itsenäisesti sen, onko henkilövahinko seurausta rikoksesta.

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Tanskan rikosvahinkolautakunta ei voi ilman erityisiä syitä käsitellä hakemusta, joka toimitetaan yli kahden vuoden kuluttua rikoksen teon jälkeen. Jos asiassa on annettu tuomio, määräaika alkaa kulua rikosoikeudellisen tuomion antamisesta. Jos poliisi on tutkinut tapauksen eikä rikossyytettyä ole nostettu, määräaika alkaa kulua poliisin tehtyä päätöksen tutkinnan lopettamisesta.

Tanskan rikosvahinkolautakunta ei myöskään voi ilman erityisiä syitä käsitellä hakemusta, jos se on aiemmin käsitellyt saman hakijan samaa rikosta koskevaa vahingonkorvausvaatimusta ja uusi vaatimus esitetään yli kahden vuoden kuluttua siitä, kun hakija totesi saatavan olemassaolon tai hänen olisi pitänyt se todeta.

Korvauksista uhreille annetun lain mukaan poliisi on velvollinen neuvomaan hakijaa korvauksen saamiseksi. Jos poliisi ei ole noudattanut velvoitettaan, Tanskan rikosvahinkolautakunta ei tavallisesti sovelleta kahden vuoden määräaika.

Jos hakija oli rikoksenteijäohjelmalla alaikäinen, on todennäköisempää, että Tanskan rikosvahinkolautakunta ei sovelleta määräaika.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

Rikoksen uhrin osalta

aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

vahingosta aiheutuneet terveydenhoitokulut (sairaanhoito – avo- ja sairaalahoito, kuntoutus) **KYLLÄ**

vahingosta aiheutuneet lisätarpeet tai kulut (mm. huolenpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset ja erityisapuvälineet) **KYLLÄ**

pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat) **KYLLÄ**

ansionmenetykset hoidon ajalta tai sen jälkeen (myös alentunut ansiokyky tai kyky maksaa elatusapua yms.) **KYLLÄ**

ansiomahdollisuuksien menetykset **EI**

vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudenkäyntimenettelyistä aiheutuvat kustannukset (esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut). **Joissakin tapauksissa**

KYLLÄ. Erityistapauksissa Tanskan rikosvahinkolautakunta voi päättää, että hakijan on maksettava kokonaan tai osittain kulut, joita tälle on aiheutunut tapauksen käsittelystä lautakunnassa. Hakijan ei koskaan tarvitse maksaa itse rikosasian oikeuskäsittelystä aiheutuvia kustannuksia, koska rikosasiassa kanteen nostaa poliisi.

korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista **KYLLÄ**. Korvaus maksetaan henkilövahingon yhteydessä uhrin päällä olleista vaatteista tai mukana olleista henkilökohtaisista tavaroista.

psykykinen (henkinen) kärsimys:

uhrin kipu ja kärsimys **KYLLÄ**. Katso edellä muut seikat, joista voi saada korvausta.

Oikeudenhaltijoiden tai uhrin omaisten osalta

aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

hautauskulut **KYLLÄ**.

terveydenhoitokulut (esim. lähiomaisen saama terapia, avo- ja sairaalahoito, kuntoutus) Ei

elatusavun tai ansiomahdollisuuksien menetys **KYLLÄ/EI**. Korvaus maksetaan pääasiallisen tulonsaajan menetyksestä. Ks. tiedot edellä.

psyykkiset vahingot:

omaisten tai oikeudenhaltijoiden kipu tai kärsimys / jälkeenjääneille maksettava korvaus uhrin kuoltua. **EI/KYLLÄ** Omaisten tai muiden kivusta tai kärsimyksestä ei myönnetä korvausta. Kertakorvaus voidaan kuitenkin myöntää. Ks. yksityiskohtaisempi selitys edellä.

Maksetaanko korvaus kertasummana vai kuukausierinä?

Rikosvahinkolautakunnan myöntämä korvaus maksetaan noin 14 päivän kuluttua lautakunnan päätöksestä. Sen poliisipiirin poliisi, jossa rikoksesta ilmoitettiin, käsittelee maksun.

Korvaus maksetaan kertasummana niistä korvausvaatimuksista, jotka on hyväksytty yksittäisessä päätöksessä.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Tanskan lainsäädännön mukaan uhrin korvausvaatimuksiin rikostapauksissa sovelletaan yleisiä korvaussääntöjä. Ne koskevat myös korvauksen vähentämistä tai peruuttamista tapauksessa, jossa hakija on osallistunut vahingon aiheuttamiseen tai hyväksynyt loukkaantumisriskin. Loukkaantumisriskin hyväksyminen voi liittyä esimerkiksi moottoripyöräjengien yhteenottoihin.

Jos vahinkoa kärsinyt osapuoli ei edistä riittävällä tavalla asian tutkintaa, hän voi menettää oikeuden korvaukseen. Tämä koskee esimerkiksi tilannetta, jossa vahinkoa kärsinyt osapuoli kieltäytyy antamasta selvitystä poliisille tai tuomioistuimelle.

Korvausta voidaan myös vähentää tai se voidaan peruuttaa, jos hakija laiminlyö yleisen velvollisuutensa rajoittaa vahinkoa. Tämä tarkoittaa, että toisen henkilön tuottamuksellisen toiminnan seurauksena vahinkoa kärsineen henkilön on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä rajoittamaan vahingosta seuraavaa menetystään.

Hakijan rikosrekisterillä ei ole merkitystä hakemuksen käsittelyssä. Tanskan rikosvahinkolautakunta ei tavallisesti hanki rikosrekisteriotteita.

Jos hakija ei vastaa Tanskan rikosvahinkolautakunnan pyyntöön toimittaa asiakirjoja korvaushakemuksen tueksi, se voi vaikuttaa myönnettävään korvaukseen. Hakijan tehtävä on toimittaa vaateensa tueksi riittävästi asiakirjoja.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Hakemus voidaan katsoa kiireelliseksi, jos sinut on esimerkiksi haastettu voutioikeuteen, sinulle on ilmoitettu ulosmittauksesta tai olet saanut pankista kirjeitä, joiden mukaan säännöllisiä tiliveloituksia on jäänyt suorittamatta.

Menetettyjä ansiotuloja koskevien hakemusten osalta Tanskan rikosvahinkolautakunta on tietoinen siitä, että hakijan tulonsaanti on heikentynyt, joten näitä tapauksia kiirehditään.

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa tapausta ei katsota kiireelliseksi pelkästään hakijan taloudellisen tilanteen perusteella.

Hakijan taloudellisella tilanteella ei muutoin ole merkitystä korvauksen saamiseen tai sen määrään.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Korvausta ei makseta, jos rikosentekijä korvaa hakijalle aiheutuneen vahingon tai jos vakuutus tai muut korvausluonteiset etuudet korvaavat sen.

Hakijan on täytynyt edistää mahdollisuuksiensa mukaan ja riittävässä määrin tapauksen poliisitutkintaa. Tietojen tahallinen salaaminen tai muu vastaava haluttomuus auttaa tutkinnassa johtaa tavallisesti siihen, ettei korvausta myönnetä.

Korvauksen saaminen valtiolta edellyttää hakijalta myös, että hän mahdollisessa rikosoikeudenkäynnissä rikosentekijää vastaan hakee korvausta tai esittää tuomioistuimessa sitä koskevan varauksen.

Tehdyn rikoksen ja syntyneen vahingon välillä on vahingonkorvausoikeuden yleisten säännösten mukaan oltava syy-yhteys.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Korvaus lasketaan yksittäisen korvausvaatimuksen perusteella ja lähtökohtana on haettu korvausmäärä. Jos hakija on dokumentoinut vaatimuksensa riittävällä tavalla, korvaus lasketaan kärsityn menetyksen perusteella. Tanskan rikosvahinkolautakunta laskee kunkin korvausvaatimuksen osalta menetyksen sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Esimerkiksi menetetyt ansiotulot lasketaan odotettavissa olleiden tulojen ja hakemuksen kattaman ajanjakson todellisten tulojen välisenä erotuksena. Jos hakija toimittamat asiakirjat kattavat vain osan vaatimuksista, korvausta maksetaan vain dokumentoidusta määrästä. Joissakin tapauksissa Tanskan rikosvahinkolautakunnan korvausvaatimusta koskeva laskelma on arvio. Näin voi olla tapauksessa, jossa hakija ei ole itse kyennyt laskemaan vaatimustaan.

Korvaus lasketaan tariffien perusteella. Tariffeista useita tarkistetaan vuosittain 1. tammikuuta. Muun muassa kivusta ja kärsimyksestä maksettava korvaus on 200 Tanskan kruunua sairauslomapäivältä (vuonna 2018). Korvaus pysyvästä vammasta lasketaan vamman asteen perusteella, ja se on 8 790 Tanskan kruunua vammautumisasestetta kohden (vuonna 2018). Korvaus aineettomasta vahingosta ja henkilökohtaisen koskemattomuuden vakavasta loukkauksesta lasketaan uhrin kokeman rikoksen vakavuuden ja luonteen perusteella, ja siihen vaikuttaa myös rikosnimike.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Mahdollisen korvauksen määrällä ei ole yleisesti sovellettavaa ylärajaa. Tällä hetkellä Tanskassa ei ole myöskään alarajaa myönnettäville korvauksille.

Joidenkin seikkojen osalta on kuitenkin enimmäiskorvausmääriä. Näitä ovat:

kipu ja kärsimys 76 500 Tanskan kruunua (vuonna 2018)

pysyvä vamma 879 000 Tanskan kruunua (vuonna 2018)

ansiokyvyn menetys 9 227 500 Tanskan kruunua (vuonna 2018)

kertakorvaus eloon jäävälle puolisolalle tai kumppanille 165 500 Tanskan kruunua (vuonna 2018)

omaisuusvahinko 132 000 Tanskan kruunua (vuonna 2018).

Poikkeuksellisissa tapauksissa korvaus pysyvästä vammasta voidaan maksaa 120-prosenttisena, jolloin enimmäismäärä on 1 054 000 Tanskan kruunua (vuonna 2018).

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Esitettyjen korvausvaatimusten kokonaismäärän laskemista ei edellytetä. Hakemuksessa on esitettävä seikat, joiden perusteella korvausta haetaan ja haettu korvausmäärä. Korvausvaatimusten laskeminen ei kuitenkaan ole edellytys korvauksen saamiselle.

Hakemuslomakkeen kansilehdellä esitetään, kuinka ansionmenetykset lasketaan. Hakija tai mahdollinen hakija voi aina ottaa yhteyttä rikosvahinkolautakuntaan ja saada ohjeita korvausvaatimusten laskemisesta ja dokumentoimisesta. Hakijaa neuvotaan myös sen suhteen, mitä tekijöitä painotetaan niiden yksittäisten seikkojen osalta, joista korvausta voidaan maksaa.

Psyykkisen haitan korvauksesta ei edellytetä laskelmaa, koska korvaus lasketaan tariffien perusteella haitan laajuuden mukaisesti.

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamiini korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?

Tanskan rikosvahinkolautakunta ei myönnä korvausta, jos rikoksenteikijä korvaa hakijalle aiheutuneen vahingon tai jos vakuutus tai muut korvausluonteiset etuudet korvaavat sen. Periaatteessa kyse ei siis ole esimerkiksi siitä, vähentääkö Tanskan rikosvahinkolautakunta vakuutuskorvauksen käsitellessään korvausvaatimusta. Kyse on pikemminkin siitä, mikä taho maksaa korvauksen. Jos vakuutusyhtiö on kieltäytynyt maksamasta korvausta, Tanskan rikosvahinkolautakunta voi käsitellä tapauksen.

Jos hakijalla on yksityinen tapaturmavakuutus ja hän on saanut korvauksen työkyvyttömyydestä tai pysyvästä vammasta, se ei johda pysyvästä vammasta maksettavan korvauksen tai ansiokyvyn menetyksestä maksettavan korvauksen pienentämiseen tai perumiseen. Korvausta ei pienennetä myöskään, jos hakija saa vahingon vuoksi julkisia sosiaalietuuksia (kuten eläkettä, palkkatukea tai vastaavaa).

Jos hakija on ottanut vakuutuksen sairausvakuutusyhtiöstä, korvattavista hoitokuluista vähennetään vakuutuksen kattamat kulut. Korvausta ei myöskään myönnetä, jos hoitoa on tarjolla maksutta julkisen sairausvakuutuksen tai muun julkisen palvelun kautta.

Työtapaturmien osalta Tanskan rikosvahinkolautakunta voi maksaa korvausta ainoastaan kivusta ja kärsimyksestä, ansionmenetyksestä ja lainsäädännöstä johtuvista eroista korvausmäärässä (*differencekrav*) sekä aineettomasta vahingosta ja vakavasta henkilökohtaisen koskemattomuuden loukkauksesta, koska kaikki muut seikat, myös esimerkiksi toipumiskulut, korvataan työnantajan lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?

Lähtökohtaisesti korvauksista ei makseta ennakkoa, vaan korvaus maksetaan korvausvaatimuksen lopullisen käsittelyn jälkeen.

Tanskan rikosvahinkolautakunta maksaa joissain tapauksissa ennakkoa pysyvästä vammasta. Perusajatus on, että Tanskan rikosvahinkolautakunta odottaa työmarkkinavakuutuslaitoksen (*Erhvervsikring*) lausuntoa korvausasteesta, mutta jos katsotaan todennäköiseksi, että hakijalle on aiheutunut yksinomaan vahingon seurauksena pysyvä vamma, Tanskan rikosvahinkolautakunta voi maksaa korvauksesta ennakkoa.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Kyllä. Jos Tanskan rikosvahinkolautakunnan päätöksen jälkeen todetaan, että vahinko pahenee ja aiheuttaa lisämenetyksiä, Tanskan rikosvahinkolautakunta voi käsitellä näitä menetyksiä. Korvausvaatimukset on esitettävä Tanskan rikosvahinkolautakunnalle kahden vuoden kuluessa. Kahden vuoden määräaika lasketaan hetkestä, jona hakija havaitsi tai tämän olisi pitänyt havaita, että vahingosta on seurannut lisämenetyksiä.

Korvaus tulevista toipumiskuluista ja muista vahingon aiheuttamista tulevista menetyksistä vahvistetaan tietyksi määräksi. Näin ollen, jos hakija on jo saanut korvauksen esimerkiksi tulevista toipumiskuluista, hän ei voi myöhemmin saattaa asiaa uudelleen käsiteltäväksi yksinomaan saadakseen lisäkorvausta toipumiskuluista ja muista menetyksistä.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

Hakijaa ei vaadita toimittamaan liiteasiakirjoja hakemuksensa mukana. Hakemus toimitetaan Tanskan rikosvahinkolautakunnalle poliisin kautta. Poliisi toimittaa rikosasiaa koskevat asiakirjat.

Jos Tanskan rikosvahinkolautakunta katsoo, että hakemus kuuluu korvauksista uhreille annetun lain soveltamisalaan, lautakunta jatkaa esitettyjen korvausvaatimusten käsittelyä. Lautakunta tarvitsee tässä korvausvaatimusten käsittelyssä usein erilaisia asiakirjoja haetusta korvauksesta riippuen. Asian käsittelyä voi nopeuttaa, jos hakija toimittaa hakemuksensa mukana asiakirjoja esittämiensä vaatimusten tueksi. Hakijan kannattaa myös toimittaa hakemuksensa mukana vakuutusyhtiönsä mahdollinen kieltävä päätös vahingon korvaamisesta.

Asiakirjat voivat olla esimerkiksi kuitteja Tanskan rikoslain rikkomisen yhteydessä syntyneistä kuluista. Lisäksi vahingon laajuuden määrittämisessä käytetään usein potilaskertomuksia ja lääkärintodistuksia. Ansionmenetysten ja ansiokyvyn menetyksen osalta hakijan olisi toimitettava asiakirjoja, jotka koskevat hänen tulojaan ennen ja jälkeen vahingon. Asiakirjat voivat olla esimerkiksi palkkakuitteja, vuotuisia tiliotteita ja tilanteen mukaan työnantajan palkkatodistuksia. Joissakin tapauksissa käytetään myös kunnallisista arkistoista saatavia asiakirjoja.

Kun Tanskan rikosvahinkolautakunta katsoo, että asian käsitteleminen edellyttää lisäasiakirjoja, se ilmoittaa tästä hakijalle ja pyytää tätä toimittamaan kyseiset asiakirjat.

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Ei. Asian käsittely Tanskan rikosvahinkolautakunnassa on hakijalle maksutonta.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Tanskassa päätöksen rikoksen uhriille maksettavasta korvauksesta tekee oikeusministeriön perustama lautakunta. Viranomainen on nimeltään Tanskan rikosvahinkolautakunta.

Myös Tanskan tuomioistuimet voivat tehdä tätä koskevia päätöksiä joko rikosasian käsittelyssä tai myöhemmin siviilioikeudenkäynnissä, jos esimerkiksi Tanskan rikosvahinkolautakunnan päätös saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Hakemus on lähetettävä sen piirin poliisille, jossa rikoksesta ilmoitettiin. Poliisi toimittaa asian Tanskan rikosvahinkolautakunnalle yhdessä rikosasiaa koskevien asiakirjojen kanssa.

Jos asia on jo lautakunnan käsittelyssä, kirjallinen hakemus on toimitettava Tanskan rikosvahinkolautakunnalle osoitteeseen: Toldboden 2, 2. sal, DK-8800 Viborg, tai sähköisesti osoitteeseen erstatningsnaevnet@erstatningsnaevnet.dk

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Hallinnollinen käsittely

Tanskan rikosvahinkolautakunta käsittelee hakemukset kirjallisesti. Päätös annetaan kirjallisesti ja lähetetään hakijalle joko postitse tai sähköisesti. Hakijan ei näin ollen tarvitse olla läsnä käsittelyssä.

Tuomioistuinkäsittelyt

Jos tuomioistuin käsittelee korvausvaatimuksia rikosoikeudellisessa menettelyssä tai sen jälkeen Tanskan rikosvahinkolautakuntaa vastaan nostetun kanteen yhteydessä, hakija voi osallistua pääkäsittelyyn. Hakijan läsnäoloa ei vaadita, jos häntä edustaa asianajaja eikä häntä kutsuta todistamaan oikeudessa.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?

Asian käsittelyn kesto Tanskan rikosvahinkolautakunnassa voi vaihdella asiasta riippuen huomattavasti. Tämä johtuu – kunkin tapauksen erityisolosuhteista riippuen – muun muassa mahdollisesta tarpeesta saada lisätietoja esimerkiksi poliisilta, lääkäriltä tai muilta viranomaisilta. Myös tapauksissa, joihin liittyy pysyvä vamma tai ansiokyvyn menetys, voi olla tarpeen saattaa asia työmarkkinavakuutuslaitoksen käsiteltäväksi, mikä voi pidentää käsittelyaikaa.

Yli puolet Tanskan rikosvahinkolautakunnan käsiteltäväksi tulleista uusista tapauksista käsitellään 50 päivän kuluessa riidattomiin asioihin sovellettavan erityisen nopean menettelyn mukaisesti. Tällaisia ovat asiat, joissa on annettu lopullinen tuomio sekä syyllisyydestä että korvauksen määrästä.

Jos asiaa ei voida ratkaista erityisen nopeassa menettelyssä, Tanskan rikosvahinkolautakunnan tavanomainen käsittelyaika on nykyisin enintään 18 kuukautta siitä, kun lautakunnalle toimitetaan korvaushakemus.

Asian käsittelyä voidaan nopeuttaa toimittamalla lautakunnalle näyttöä korvausvaatimusten tueksi. Asiakirjoja voivat olla esimerkiksi kuitit lääketoista, lääkärintodistus sairauslomasta tai työnantajan ilmoitus vahingon aiheuttamasta tulonmenetyksestä.

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Tanskan rikosvahinkolautakunnan päätöksestä ei voi valittaa muille hallintoviranomaisille. Jos haluaa päätökseen muutosta, on ensin otettava yhteyttä Tanskan rikosvahinkolautakuntaan ja selitettävä, miksi on eri mieltä päätöksestä. Lautakunta arvioi, onko asian uudelle käsittelylle perusteita. Tavallisesti perusteena on se, että hakija on esittänyt uutta ja merkittävää tietoa, jolla on vaikutusta asian ratkaisemiseen.

Jos Tanskan rikosvahinkolautakunta ei muuta päätöstään, päätöksen voi saattaa tuomioistuimen tarkasteltavaksi.

On myös mahdollista valittaa parlamentin oikeusasiamiehelle.

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?

Lomakkeet ja ohjeet siitä, miten korvausta haetaan, ovat saatavilla Tanskan rikosvahinkolautakunnan [verkkosivustolla osoitteessa](#).

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?

Hakijat voivat esittää rikoksen uhrille maksettavia korvauksia koskevia kysymyksiä Tanskan rikosvahinkolautakunnalle puhelimitse: + 45 33 92 33 34 maanantaista torstaihin klo 10.00–15.00 ja perjantaisin klo 10.00–14.00.

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (lakimieheltä)?

Kyllä. Rikosiassa vahinkoa kärsinyt osapuoli voi tietyin edellytyksin olla oikeutettu asianajajaan oikeudenkäyntiä varten. Tämän asianajajan tehtävänä on auttaa korvaushakemusten tekemisessä sekä rikosoikeudellista menettelyä että Tanskan rikosvahinkolautakuntaa varten.

Tanskan rikosvahinkolautakunta ei voi nimetä hakijalle asianajajaa. Asianajajan nimeää sen tuomiopiirin tuomioistuin, jossa rikos on tehty.

Lisäksi Tanskassa on useita oikeusapua tarjoavia järjestöjä.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

[Hjælp Voldsofre](#) (Rådhusstræde 7, 1. sal, DK-8900 Randers C, sähköposti: voldsofre@voldsofre.dk)

[Offerrådgivningen](#) (Vesterballevej 5, DK-7000 Fredericia, sähköposti: info@offerraadgivning.dk)

Päivitetty viimeksi: 04/05/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.